Debreczen, 1899. XXVI. évfolyam 11. sz. Péntek, január 13.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

ZENEMŰVÉSZETI KÖNYVTÁR

Békekisérletek.

Debreczen, január 13.

(—é—) Az obstrukczió szerzői persze azt remélték, hogy az exlex állapot beállta azonnal maga után vonja báró Bánffy Dezső bukását, most azonban csalódottan láthatják, hogy imparlamentáris eljárásukkal az alkotmányosságot döntötték veszélybe. Nem akarták ezek a terroristák elhinni, amit a józan belátás diktált, s amit most tényleg megvalósitva látnak, hogy erőszakoskodásuk sem a többséget, sem a koronát nem indithatja arra, hogy a kormányt cserben hagyja, sőt ellenkezőleg inkább arra, hogy annak fokozottabb mértékben védelmére keljen.

A kormánynak ellenzéki részen várt bukása helyett azonban most az ellenzék megérdemelt megleczkéztetésben részesül alkotmányosságunk legelső és legszigorubb őre, a király Ő Felsége részéről. Sajnos azonban az ellenzék — ugylátszik — nem érti el a megleczkéztetést, mert hisz az obstrukcziót tovább dühöngteti.

Pedig most be kell látnia az ellenzéknek, hogy az a baj, amit obstruálásával előidézett, sokkal sulyosabb természetü, semhogy kabinet változással el lehetne oszlatni. Nem csupán kormányválságba, hanem valóságos alkotmányválsága döntötték az ellenzéki pártok az országot, és ez a bünös játék az ország legbecsesebb kincseivel annál inkább kárhoztatandó, mert az ellenzék, még most sem, amikor tettének sulyos következményeit beigazolva látja, még most sem hajlandó a visszatérésre. És ha lehetséges lesz is a békés kibontakozás, az nem az ellenzéki pártoknak, hanem csakis a koronának, a kormánynak és a többségnek lesz érdeme, akik helyrehozzák azt, amit az ellenzék elrontott. Nem lesz az ellenzéknek érdeme a normális viszonyok helyreállitásában még akkor sem, ha az obstruálással felhagy, mert az, hogy valaki pozitiv rosszat nem tesz, korántsem érdem. Csak ugy, amint nem tekinthető érdemnek, hogy valaki büntetendő cselekményt el nem követ.

És annál kevésbbé lehet szó az ellenzéknek érdeméről, mert hisz ha sikerülne is a parlamenti békét a nagyfontosságu törvényhozási teendők biztositása mellett helyreállitani és akkor, de csakis akkor báró Bánffy Dezső a miniszterelnöki széket másnak átengedné, akkor az ellenzék tulajdonképen elérné czélját és egy hajszálnyit sem áldozna föl galád czéljaiból, ellenben a kormány és a többség határozottan nagy áldozatot hozna az ország érdekében, ama nagyfontosságu kérdések kedvéért, amelyektől függ hazánk s az osztrák-magyar monarchia nagyhatalmi állása s melyek most megoldásra várnak.

A korona s a kormány tehát békét akarnak és kinálnak az ellenzéki pártoknak, az ellenzéktől függ, hogy megadja vagy megtagadja-e a békét az országtól?

A székesfőváros Bánffynál,

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága csaknem teljes számban jelent meg tegnap a miniszterelnökségi palotában, hogy Bánffy báró miniszterelnöknek ünnepélyes módon átadja a diszpolgári oklevelet, amelynek átadását egy nehány héttel ezelőtt a törvényhatósági bizottság tulnyomó többsége egy elenyésző kisebbséggel szemben határozta el. A fényes gyülekezet, amelynek élén Márkus József főpolgármester adta át a miniszterelnöknek a kiváló mübecsü disz okmányt, a politikai élet számos kitünőségeit és a fővárosi társadalom számos jelesét foglalta magában. Ott voltak a főpolgármester környezetében:

Halmos János polgármester, Matuska Alajos alpolgármester, Rózsavölgyi Gyula alpolgármester, Sipőcz László árvaszéki elnök, Vaszilevits János tanácsnok, Rényi Dezső főjegyző, Toldy József főügyész, Sichermann Adolf dr. főorvos,

TÁRCZA.

A könyvtár.

Irta: **Jean Richepin.**

— Uram, — szólt az öreg — ha tetszik, tekintse meg könyvtáramat, de biztositom, nem érdemli meg a fáradtságot, hogy csak e miatt jöjjön hozzám. Ön kétségkivül azt hiszi: ki tudja miféle csodás és ritka müveket fog nálam találni. Akkor pedig nagyon csalatkozik! A világért sem vagyok én könyvmoly; higyje meg: csalódni fog, de nagyon.

Bizonyosan a szerénykedés adta szájába e szavakat. A haragos kis öreg csak a könyvfajokról beszélt, daczára az én heves ellentmondásaimnak, hogy csodálom bámulatraméltó könyvtárának kincseit, melyek között a leg és legritkább müveket gondoltam képviselve, eredeti nyomdatermékek, becses kiadások, áruba nem bocsátható nyomatok, titkosan nyilvánosságra hozott vaskos Priapusok, sehol sem található ókori és csak egyetlen egy példányban levő müvek társaságában.

Mindezt egy jó barátom, az unokaöcscse árulta el nekem, a ki nem sokat értett az ilyen dolgokhoz, mint afféle falusi vadászgató gavallér. S azt tanácsolta nekem, hogy egy kosár foglyot hozzak az öregnek, mert ez kedvencz pecsenyéje volt. S még hozzátette:

— Ön bizonyára örül ez alkalomnak, ön, aki annyira szereti a könyveket, hogy megnézheti ezt a csodás könyvtárgyüjteményt.

Ez a kijelentés még nem fokozta könyvek utáni várakozásomat. De másjészt a paptól hallottam, a ki egy kissé járatosabb volt az irodalomban, hogy az értett a könyvekhez s életének legnagyobb részét azelőtt mindig a könyvtárban töltötte és gyakorta szólott igy:

— Olyan boldog vagyok, mint a kukacz a sajtban.

Ilyen kijelentést csak felvilágosodott könyvbarát vagy szenvedélyes gyüjtő mondhat. És ha megnézhetem könyvtárát, nem csalódás, de öröm vár reám. A kis haragos öreg jól beszélt, hiába nyeltem a sok port és piszkot, hiába szaglóloztam orrommal, melynek a szürke és zsiros öreg papirosok ós sárgult nyomásu levelek illatosabbaknak tüntek fel minden benzoenál vagy mosuszuál.

És mégis a szerény öregnek igaza volt. Az ő kétkedése nem volt alaptalan s nem rejtőzött mögötte valamelyes cselfogás. Mihelyt beléptem a csodás könyvtárba, már is a leghatározottabb csalódás ért.

Azonnal láttam, hogy a könyvekhez hosszu idő óta még csak hozzájuk sem nyultak, nem olvasta őket senki. Gondosan összeállitva feküdtek porlepetten a szekrény fokokon; egy sem volt nyitva az asztalon. És ennek igen egyszerü oka az, hogy a teremben nem lehetett egy asztalt találni. A mi még különösebb, széket sem. Igy aztán könnyen megmagyarázható, hogy miért nem háborgatták a könyveket a léczeken. Ugyan hova ült volna le az ember olvasni?

Bármennyire is udvarias akartam maradni, nem tudtam megakadályozni, hogy arcom el ne árulja azt a meglepetést, a mit a furcsa könyvtár látása bennem keltett. Ezt észrevette az öreg és mosolyogva igy szólott:

— Valóban, uram ez egy olyan könyvtár, a hol nem olvasnak.

Egy pillanatig mulatott bosszankodásomon, majd hozzátette:

— De azért itt olvastak, sokat, majdnem mindent, És mégis, ne higyje hogy ezek daczára könyvtáram nem volna érdekes. Nincs benne egyetlen egy könyv sem, melynek tartalma ne volna itt, benn.

Fejére, széles és magas homlokára mutatott; való szinüleg hatalmas ágy

Rum, Tea, Cognac, Pezsgő, Szilvórium, Borovicska legjobb minőségben, **Asztali bor** 1 liter üveggel 40 krajczár. **DEUTSCH LAJOS** előbb **VARGA LAJOS** füszerkereskedésében, Főpiacz 38. sz.

továbbá a törvényhatósági bizottság tagja közül többen.

A miniszterelnököt, midőn a terembe lépett, a félkörben felállított küldöttségi tagok meg megujuló éljenzéssel fogadták. Az éljenzés lecsillapultával Márkus főpolgármester a következő beszédet intézte a miniszterelnökhöz:

Nagyméltóságu miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!

Budapest székesfőváros törvényhatósága mindenkor elismeréssel adózott a közéletnek munkásai iránt, a kik a haza és a trón szolgálatában maradandó érdemeket szereztek; mindenkor köszönettel és hálával adózott azok iránt, a kik átérezve Budapest politikai és nemzeti hivatásának fontosságát, őt Budapest fejlődésére, szellemi és anyagi haladására irányzott nehéz munkájában támogatták.

A haza, a trón és a székes főváros körül szerzett érdemeket kivánta Budapest székesfőváros törvényhatósága megjutalmazni akkor is, a midőn a mult évi november hó 16 án tartott közgyülésében Nagyméltóságodat a székes főváros diszpolgárává megválasztotta. (Lelkes éljenzés.)

Törvényhatóságunk ezen elhatározásának teszünk eleget, a midőn a diszpolgári oklevelet Nagyméltóságodnak ezennel ünnepélyesen átadjuk (Eljenzés); átadjuk mint jelét a tiszteletnek és a becsülésnek, amelylyel a székes főváros közönsége Nagyméltóságod egyéni tulajdonságai iránt viseltetik (Hosszantartó lelkes éljenzés); mint jelét a köszönetnek és a hálának, a melylyel a székes főváros közönsége Nagyméltóságodnak a közélet terén es a székes főváros körül szerzett kiváló érdemeiért adózik (Eéljenzés); és mint jelét a bizalomnak, amelylyel a székes főváros polgárságának tulnyomó része Nagyméltóságodnak müködését a jelenlegi nehéz viszonyok között is állandóan kiséri. (Igaz! Ugy van! Zajos helyeslés és éljenzés.)

Kérjük Nagyméltóságodat, fogadja tőlünk kegyesen e kitüntetést, a mely nem ugyan külső fényénél, hanem belső értékénél fogva (Zajos helyeslés), — mert hisz benne az ország fővárosának tisztelete, elismerése és bizalma nyilatkozik meg (Igaz! Ugy van!) — bizonyára joggal kér magának helyet a kitüntetéseknek azon hosszu sorában, a melylyel Nagyméltóságod közpályáján már eddig is — méltán — találkozott. (Tetszés.)

Meg vagyunk győződve arról, hogy Nagyméltóságod, a miként értékük szerint méltányolja a jogokat, a melyeket ez okirat Nagyméltóságodra, mint a székesfőváros polgárára ruház, ép ugy teljes mértékben átérzi, sőt csüggedést nem ismerő lelkesedéssel és kitartással teljesitendi a kötelességeket is, a melyek a székes főváros minden egyes polgárának a szivébe kitörülhetetlenül be vannak vésve; a kötelességeket, amelyeket a hazának, a trónnak és a székes fővárosnak magasabb érdekei szabnak elé. (Elénk tetszés és éljenzés.)

S a midőn mint polgártársunkat lelkünk egész melegével üdvözöljük Nagyméltóságodat a mi sorainkban, e nehéz kötelességek teljesitésére szivünkből kivánunk Nagyméltóságodnak erőt, egészséget és kitartást. (Meg megujoló zajos éljenzés.)

Bánffy Dezső báró miniszterelnök erre a következőleg válaszolt:

Méltóságos főpolgármester ur! Igen tisztelt urak, Budapest székesfőváros polgárai, Képviselőtestületének tagjai, nekem a megtiszteltetés folytán ez idő szerint — méltóztassanak megengedni, ugy mondom — polgártársaim! (Eljenzés.)

A szeretet, a tisztelet és bizalom kifejezéseként, mint méltóztatott mondani, hozzák a diszpolgárrá történt megválasztásomról szóló ezen oklevelet, melyért méltóztassanak őszinte köszönetemet és hálámat fogadni el.

Az ember születésénél fogva véletlenül lesz illetékes egy községben, egy városban, lesz annak polgára. Szerencse az, a ki egy tekintélyesebb nagyobb jelentőségü helynek polgárának képen születhetik, vagy ilyennek illetőségük nevezheti meg; de rendkivüli nagy kitüntetés az, ha a közbizalom, a szeretet, a tisztelet hozza az embernek a polgári jogot és hozza olyan helyről, mint a milyen kétségtelenül első Magyarországon Budapest székes főváros som. (Eljenzés.)

Ezen legmesszebbmenő kitüntetésért engem, midőn a szeretet, tisztelet és bizalom kifejezéseként megválasztván Budapest székesfőváros diszpolgárává, ezen oklevél átnyujtásával most ennek ténylegesen, hivatalosan adnak kifejezést. Hát kétségtelenül én erre igen nagy sulyt helyezek. Nagy sulyt helyeztem volna rá minden körülmények közt, bármikor jön is az, mert utoljára nem kicsiny dolog a legelső törvényhatóságnak diszpolgárává megválasztatni. De, nem tagadom, kétszeresen, fokozottan nagyobb sulyt helyezek reá akkor, midőn ez történt a legközelebbi időben, épen, azon időben, midőn személyem, politikám, hivatalos állásom ellen a legádázabb harcz inditatott meg (Zajos felkiáltások: Igaz! Ugy van!) és a politikai és társadalmi üldözés leggaládabb fegyvereivel támadtattam meg (Zajos felkiáltások: Igaz! Ugy van!)

Ezen pillanatban kéttszeresen, fokozottabban helyezek rá sulyt és tudom értékelni, méltatni azon figyelmet, azon bizalmat, azon tiszteletet, melyben részesültem s tudom azt megköszönni, mert midőn egyfelől a személyem iránt tanusitott jóakaratnak tekintem, másfelől tekintem azt követett politikám, a követett irányzat helyesléséül (Elénk helyeslés), elismeréseül annak, hogy azon irányt, a melyet a jelenlegi kormány követ, helyesli a székes főváros nagy többsége. (Igaz! Ugy van! Elénk helyeslés.) Az adott körülmények közt megerősitést, sőt biztatást nyerek arra nézve, hogy ez irányt követve, Magyarország érdekeinek, a magyar állam nemzeti fejlődése érdekeinek teszek eleget (Elénk helyeslés) a mit helyesel a főváros polgárságának nagy többsége, azon fővárosé, a mely kétségkivül, mint a magyar állam társadalmi és politikai életének focusa, kell, hogy a kiinduló, kisugárzó pontot nyujtsa, kell, hogy helyeslésével a legerősebb igazolást adja meg. (Elénk tetszés és helyeslés.)

Ezen nehéz viszonyok között, midőn őszinte hálával és köszönettel fogadom azon kitüntetést, amelyben részesitettek, méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy jövőre is, az elfoglalt és követett iránytól el nem térve, törekedni fogok Magyarország nemzeti államma fejlődése érdekében, addig, mig módomnen lesz, (Lelkes éljenzés), addig, mig hivatalos állásomból kifo-

---

volt abban, melybe egy könyvtár minden gazdagsága lehetett beraktározv.

— Mégis egy dolog miatt igen érdekes; folytatta ő . . .

Én kutató tekinteteket vetettem egy sárga pergamentlapokból álló könyvre, melyekben a hires Priapusokat véltem megtalálni.

— O! mondta az öreg, nem a drága s ritka kiadások az érdekesek, mint azt ön hinni látszik. Nem is hiszem, hogy ilyenek volnának birtokomban. Nem; az én könyv gyüjteményemnek az kölcsönözi az érdekességet, hogy teljes, minden módszer szerint teljes.

Az öreg arczán ujból gunyos vonás jelent meg. Tényleg csak tréfálhatott velem; hogyan is mondhatott nekem teljesnek, minden módszer szerint teljesnek, minden módszer szerint teljesnek egy olyan könyvtárt, mely csak ezer ötszáz kötetből állott; sőt, mi több, a melyben egymás mellett állott egy regény és egy vegyészeti mü?

De az öreg már nem mosolygott, hanem különös szigoru hangon beszélt:

— Azt mondtam, hogy teljes és ezt ön is azonnal be fogja látni, ha átlapozza, a könyvek jegyzékét, meg fogja benne találni az összes mestermüveket, az elvitázhatatlanul leghiresebb költői, történeti, bölcsészeti és más egyéb faju tudományos munkákat. Elvitázhatatlan mestermüveknek nevezem azokat, melyek nekem olyanok, s melyek tele vannak velővel, gondolatokkal s amelyeket én: Bibliáknak nevezek. Tudja meg, hogy azokon a nyelveken tudom őket olvasni, a mely nyelven irattak.

Nem tudtam eltitkolni meglepetésemet s hódolattal hajoltam meg előtte, kifejezvén iránta mély csodálatomat.

Az első pillanatban azt hittem, az öreg valami bohózatot akar velem eljátszani, de ha tényleg igaz az, a mit mondott, ugy egy igen különös férfiuval volt dolgom.

— Nos hát Istenem uram — beszélt tovább — hát birom majdnem az összes élő és holt nyelveket. Különben nem hiuságból említem meg. A fődolog az, hogy az ember először egy fél-tuczat nyelvet tanuljon meg alaposan; a többi azután könnyen megy. Bocsásson meg, ha volna még nehány nyelv, melyekben nem volnék járatos, de öregségemre bizony kissé rest ember lettem.

Ő ismét mosolygott, én pedig kifejezését adtam annak, hogy nem sokat hiszek neki. Nem mintha kételkednék állitásában, hanem azt kérdeztem magamtól, nem őrülttel van-e dolgom, ki e bolondságot elakarja velem hitetni?

Ezt a véleményemet megerősitette az a rendetlenség, melyet a módszer szerint teljesnek mondott könyvtár gyors átvizsgálása után tapsztaltam. Egy titkosan vetett, de biztos szempillantás után észrevettem, hogy a könyvek gondosan összevoltak rendezve nagyság és alak szerint; de vegyesen, össze-vissza, nem pedig tartalmuk szerint. Nemcsak az az egy eset volt, hogy chémia mellett regény állott, ugy látszott, hogy minden könyvnek helyét a véletlen jelölte meg.

Irónikusan mosolyogtam és sejtetni engedtem vele, hogy nem igen értem azt a módszert, melyet a könyvtár rendezésénél használt.

— Tudom, tudom, szólt az öreg, az a módszer legkevésbbé sem olyan, mint a milyet közönségesen használni szoktak. Ezelőtt én is a régi osztályozást hallottam, vagyis különböző ismeretek és tudományok szerint rendeztem őket. De erről a módszerről lemondtam, mert hosszas gondolkozás után erőszakosnak találtam és elfogadtam a jelenlegi rendezést, a melyet Ön rendetlennek tart, nemde? Ön figyelmen kivül hagyta a kötések szineit. Nezze meg őket jobban, de nem a bölcsész, ha nem a festő szemeivel és mondja,

lyólag azt tehetem: ministeri minőségemben és azután is, ha jönnek idők, mint egyes polgára Budapest székesfővárosnak, ezen irányt követni, (Elénk helyeslés és éljenzés.)

Es azt hiszem, hogy e tekintetben egészén nyugodtan mondhatom, hogy az, a mit a főpolgármester ur mondott és a minek én igyekeztem, ezen rövid szavakban visszhangot adni, általanosan az ország nézete is (Igaz! Ugy van! Elénk helyeslés); hogy Budapest székes fővárosa helyesli azon irányt, mely az ország érdekében van. (Igaz! Ugy van!) és azon magyar nemzeti állam megalkotása érdekéből maga jár elől, mint az értelmiségnek, mint a vagyonnak központja és gyupontja. mint a mely a maga példájával igyekszik az országnak jó példát és uj irányt adni. (Igaz! Ugy van!)

És azt hiszem, hogy épen a mai pillanatban. midőn az ember igazán fájdalommal és rémülettel gondol a helyzet komolyságára. kétszeres értéke van annak, ha az ország központja nem engedi magát elzavartatni a nyugodt megfontolás teréről (Igaz! Ugy van!) nem engedi magát felizgattatni hamis, téves igazságtalan jelszavak által (Zajos helyeslés) hanem nyugodt magatartásával megmutatja az országnak is azt, hogy nyugodt magatartással kell a megzavart egyensuly közepette is biztositani az ország érdekeit (Élénk helyeslés) és az adott körülmények között példát ad arra, hogy miként fogja fel a helyzetet az ország legutolsó községe is. (Élénk tetszés.

Es azt hiszem, ha a jó példa, ha a jó hang, ha a jó irányitás Budapest székesfővárosból indul ki, kevesen lesznek a megzavartatók, kevesen lesznek a félrevezethetők (Igaz. Ugy van!) mert a focusból a központból, mert a magyar állam székesfővárosából kiinduló hangulat irányadó, döntő, vezető fog lenni.

Azt gondolom. hogy e tekintetben már az, a mi a székesfővárosban történt, a jó irányt megadta és azt gondolom, hogy a mi történni nem fog, példa lesz arra, hogy a vidéken se történjék. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Azt gondolom, hogy akármilyen nehezek a mai körülmények, akármilyen mérvben igyekezzenek egyesek és talán többen is, a helyzetért való felelősséget a kormányra, a kormányt támogató többségre háritani, Budapest székesfőváros példája, mint az ország által követett megállapodás megnyugvást fog nekünk adni arra nézve. hogy tisztában lehetünk az iránt, hogy a felelősség kit miként terhel. (Helyeslés.)

Ki kell a mai helyzetből bontakoznunk és én azt hiszem, a józan közvélemény lehetővé is teszi, hogy kibontakozzunk. Ezen kibontakozás munkájára vállalkozik ez idő szerint is a kormány és ezen kibontakozás munkájának segitségére, helyeslésére kell, hogy most, ezen alkalommal, midőn szerencsém van itt az urakhoz, kérjem helyeslő támogatásukat. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy akár a békés megoldás lehetőségét fogjuk megtalálni, akár — ha ez sajnos, esetleg megtalálható nem lesz — kénytelenek leszünk a legerélyesebb, a leghatározottabb actiót meginditani, főtörekvésünk mindig az lesz, hogy a törvényes határokat megtudjuk tartani, hogy a törvények lehetőleg sérelmet ne szenvedjenek, hogy az alkotmány meg ne inogjon; (Élénk helyeslés.) semmivel sem fogunk többet tenni, mint a menynyivel az adott körülmények között az ország érdekében feltétlenül tenni kell, de azt megfogjuk tenni, (Zajos tetszés, helyeslés és éljenzés), mert kötelessé günknek tartjuk a rendet helyreállitani. (Elénk helyeslés.)

Én azt gondolom, hogy az egész ország érdekében van, az alkotmányos élet nyugalmát és rendjét biztositani (Hosszantartó élénk helyeslés); én azt gondolom, hogy az egész ország polgársága és mindenek felett Budapest székesfőváros polgársága is ennek biztositását kivánja. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés)

Erre fogunk törekedni a békés megoldás utján; erre fogunk törekedni nem kétlem, hogy eredménynyel, ezen a téren a főváros példája, a főváros helyeslése, a főváros támogatása első sorban döntő. Ezt reménylem, ezt kérem azoktól, a kik az ő szivességük folytán, tiszteletüknek, szeretetüknek es bizalmuknak kifejezéseként engem diszpolgárrá választottak: a maguk polgártársává. (Élénk helyeslés.)

Fogadjanak engem, mint ilyet, szivélyes barátsággal; ezt kinálom én is, hogy a mennyiben hivatalos hatáskörünkben, a mennyiben azon kivül is módom és alkalmam van a főváros érdekeit, a főváros czéljait szemmel tartani, szemmel kisérni, támogatni, mindig ott leszek azon tiszta meggyőződésben, hogy Budapest székesfővárosának fejlődése, mint egy nagy, erős, nemzeti magyar központnak a fejlődése az ország érdeke és ezen fejlődés erősbödésével az egész ország fejlődése biztositva van. (Élénk tetszés, helyeslés és éljenzés.

Fogadjanak őszinte, szivélyes jóakaratukba, a melyet, kérem, méltóztassanak a jövőben is megtartani. — (Szünni nem akaró lelkes éljenzés.)

A miniszterelnök beszédének befejezése után a főpolgármesterhez lépett és vele, valamint mindazokkal, a kik közelében voltak, szivélyesen kezet szoritott. Ezután megnézte az egy asztalon felállitott diszoklevelet, a melynek fényes és izléses kiállitásáról ismételten a leghizelgőbb kifejezésekkel nyilatkozott. A főpolgármester ez alkalommal bemutatta a miniszterelnöknek Jaurnik Nándort, a fővárosi nyomda igazgatóját, a gyönyörü mü tervezőjét. A termébe visszavonuló miniszterelnököt a küldötts g zajos éljenzéssel kisérte.

A Dreyfus-ügy.

Páris, január 13. A Journal jelenti, hogy Lebret igazságügyminiszter tegnap este soká tanácskozott Dupuy miniszterelnökkel a kormánynak a kamara mai ülésén követendő magatartásáról.

—

Páris, január 13. Politikai körökben kizártnak tartják, hogy a vizsgálat vezetését a semmitőszék plénumára bizzák, ellenben pártolják egy parlamenti vizsgálóbizottságnak kiküldését.

A Bourbon-palota környékén ma délutánra rendkiviüli óvóintézkedéseket tettek, mert nagyon mozgalmas napra vannak elkészülve.

—

Páris, január 13. Quesnay de Beaurepaire az Echo de Paris mai számában Fölhivás a képviselőkhöz! czimmel ujabb czikket közöl, a melyben azt igyekszik bebizonyitani, hogy a büntetőtanács illetékességének megszüntetése mellett teljesen uj vizsgálatott kell inditani az esetben pedig, ha némely birósági hihatalnokokra valami vétkesség bizonyul azokat el kell távolitani, hogy a birói kar visszanyerje évszázados tekintélyét.

Quesnay de Beaurepaire, miként tegnap, ma is az illetékesség megváltoztatását követeli visszaható erővel és azt kivánja, hogy a semmitőszék valamennyi egyesült kamarása megvizsgálhassa az egész pőranyagot. Sajnálja. hogy bizonyos, a hadsereg iránt ellenséges indulatu birósági hivatalnokok olyan gyalázatnak tették ki magukat cselekedeteikkel, majd diesőiti a katonatiszteket, a kik készek meghalni a házáért és végül igy fejezi be czikkét:

— Ha sikerült némileg hozzájárulnom abhoz, hogy a tiszteket ért gyalázat megbosszultassék, nem fogom megbánni, hogy függetlenségemet ilyen drágán fizettem meg.

—

Páris, január 13. Esterházy ügyvédje Cabanes, kijelentette az Echo de Paris egy munkatársa előtt, hogy Eszterházy be fogja bizonyitani a semmitőszék előtt. hogy mindazt, a mit ő 1894 óta tett, a mióta összeköttetésben állott Schwartzkoppen ezredessel, főlebbvalói tudták és ők rendelték el. Megfogja mondani, hogy 1894-ben és 1895-ben hol találkozott Schwartzkoppennel, a kinek ő Sandherr ezredesnek, a hirszolgálati iroda volt ve-

---

hogy ezek a gondosan egymásmellé helyezett, változatos árnyalatu hátsóoldalak nem alkotják e a legpompásabb összhangot.

Ezen szempontból nézve és itélve a dolgot, igazat kellett adnom az öregnek. De bizonyságot nyertem arról is, hogy az agya sincs rendben. Mert, ha ezt a rendezési módot felteszem egy olyan emberről, a ki soha sem olvasta ezen könyveket azonnal tapasztalni fogom, hogy gyermekes gondolkozási módjával nem ért a remek müvekhez, de mit szóljak egy olyan emberhez, a ki azt állitja, hogy magában birja az összes müvek tartalmát és mégis a kötet szinei szerint rendezi el a könyveket

Nem mertem tovább beszélgetni az öreggel. Sokkal inkább hit módszerének kitünőségében sem mint abban kételkedhettem volna.

Elhatároztam, hogy néhány formaszerü udvariasság kifejezése után eltávozom. De az éles eszü öreg hamarosan észrevette, hogy mi történik bensőmben s egy ujabb, de szomoru mosolygás kiséretében igy szólott.

— Ugy látom uram, hogy most kétkedve bizonytalankodik. No, ne tagadja, hiszen szemeiből olvasom ki. De nem akarom Önt tudatlanságban hagyni. Abban a korban, melyben ön van, természetesnek és igaznak csak az a rendezési módszer látszik, a melyet ön ismer. Ha egykor, Ön is mint én, mindent olvasott és megemésztett, meg fogja tudni, hogy okosan cselekedtem, ha nem olvasok már többet és ha azt mondom, hogy az egyetlen és igazi könyvtárrendezése abból áll, ha a kötések szine szerint rakjuk őket, eleget téve a széptani szinérzék kivánalmainak. Hogy ha ön ezt a rendezési módot. a maga igaz valójában megakarja ismerni engedje meg, hogy felajánljam önnek ezt a kis könyvet, mely egyszermind a könyvek jegyzéke és ezen bámulatra méltó könyvtár kivonata. Az összes emberi gondolatokat mintegy összetömöritve találhatja meg alig nehány oldalon. Kérem önt, mihelyt haza ér, olvassa el azonnal.

Levett az egyik sorból egy kis könyvet, jól láttam, a tizenötödik példány volt s gondosan ujságpapirosba csomagolta. Köszönés után gyorsan eltávoztam, hogy mielőbb megtudhassam: mit tartalmaz e csodás kincs.

A haragos öreg igazán bölcs volt.

A kis könyvben nem volt más, mint egy lap fehér papir...

Franciából: **F. R.**

zetőjének parancsára, jelentéktelen iratokat adott át, hogy azokért érdekeseket kapjon. El fogja mondani azt is, hogy Schwartzkoppennel folytatott beszélgetései miként járultak hozzá Dreyfus árulásának fölfedezéséhez. Sandherr halála óta ő nem állott összeköttetésben Schwartzkoppennel.

Legujabb.

— *A Debeczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

Szilágyi Sándor meghalt.

Budapest, január 13. (Erk. délelőtt 11 óra 6 perczkor.) *Szilágyi* Sándor történettudós éjfélkor *meghalt.*

A magyar géniusz szomoruan meghajtott fővel áll Szilágyi Sándor koporsójánál. Csak szerény tudós és iró volt a megboldogult: de megbecsülhetetlen szolgálatokat tett hazájának és nemzetének. Nem tartozott a legnagyobb szellemek közé; nem hagyott örökségül uj fölfedezéseket; munkái szellemben és tartalomban el fognak avulni az idők folyamán; de munkásságának, fajszeretetének emlékezete örökéletü. A magyar históriában laboráltak originálisabb és mélyebb szellemek nála; de nagyobb munkabirást, rajongóbb lelkiismeretet az övénél nem ismerünk. Horváth Mihály, Szalay László, Salamon Ferencz vitathatatlanul mélyebben szántó agyak, magasabban szárnyaló fantáziák voltak. Hogy azonban olyan fáradhatatlan agilitást, olyan csökönyös munkakedvet, olyan tartós lelkesülést találjunk a magyar história irás munkásában, aminő Szilágyi Sándor volt, vissza kell mennünk a mult századba egész Pray Györgyig.

Szilágyi Sándornak családi öröksége volt a magyar historia bálványozása. Pap és professzor-családból származott; Kolozsvárt született históriai környezetben és levegőben. Apja és nagyapja is rajongtak a historiáért. Az iróskodás apáról fiura szállott örökségképen. Szilágyi Sándor még félig meddig gyermek volt, amikor irni kezdett az Erdélyi Hiradó-ba s levelezett a pesti lapoknak. De hogy milyen parancsoló szükség, mennyire véralkatiság volt nála az irás, az a forradalom után tünt ki.

A nagy bukás után, a mikor a legvérmesebb optimizmus sem merte hinni és hirdetni, hogy valaha talpra áll még a magyar: Szilágyi Sándor szedte össze először a magyar irókat és inditotta meg az első hetilapot. Ez a vállalkozás akkor, a megtorlás első mámoros napjaiban, több volt a vakmerőségnél is. Szilágyi azonban bár sohasem fitogtatta bátorságát, merte „amit ember merhet.“ A katona kormány a rögtönitélő biróság erájában nemcsak lapot szerkesztett; de megirta és kinyomatta a forradalom martirologiáját is. Sem a veszedelem és szakadatlan zaklatás, a melylyel járt vállalkozása; sem a minden faju büntetés, amelylyel a hatalom vállalkozásait honorálta, nem riasztotta meg, nem csüggesztette el. Amikor senkiben sem volt elég lélek, hogy élesztgesse a letiprott magyart: Szilágyi Sándor az ifjuság boldog optimizmusával, mindent merő hebehurgyaságával vállalkozott a főbenjáró föladatra.

Ha Szilágyi Sándor hetvenkét évre terjedő életében csak azt teszi, hogy a legsötétebb, a leggyászosabb napokban virraszt nemzete fölött és ébresztgeti sulyos dermesztő álmából, érdeme akkor is elévülhetetlen. Ez azonban csak veszedelmes kezdet volt; de nem tartalma és lényege az ő munkás és áldásos életének. A hirlapirást, a mint lazult az autokratizmus szoritása, föleserélte a professzor-katedraval és a történetirással. Nagy-Kőrösön tanitotta a históriát egy évtizednél hosszabb időn át, a hol a magyar irodalomból Arany János oktatott. Sulyos időre esik az ő professzorsága. A hatalom nem csak alkotmányunkat és institucióinkat kobozta el, nemcsak jelenünket semmisitette meg, meg akarta rontani jövendőnket is. Az iskolákban Thun becsempészte a német nyelvet. Mert a hatalommal akkor az ellenkezésre nem volt mód, Szilágyi Sándor vállalkozott reá, hogy a Thun Entwurf-ja szerint németül adja elő a Heimatskunde t.

Itt, Nagy-Kőrösön kezdte meg munkásságát a magyar história meglehetősen parlag mezején. Megirta Erdély történetét, irt monografiákat, szerkesztett és publikált okmányokat. Negyven esztendőnél hosszabb időn át páraratlan munkásságot fejtett ki, a mely a magyar históriás történetében korszakalkotó. Tanitott, irt és izgatott. Egy-két korosabb individium leszámitásával az egész magyar historikus gárda a Szilágyi Sándor tanitványa. Pedig nem is volt egyetemi professzor, csak titkár előbb a kultuszminiszteriumban, az egyetemi könyvtár igazgatója ezután körülbelől két évtized óta. Csodálatos talentuma volt reá, hogy a ki közelébe került, annak szugerrálja a magyar história szeretetét. Ennél a donumánál csak munkabirása, agilitása, jószivüsége volt nagyobb. Széleskörü tudása közkincs volt; merithetett belőle mindenki. Husz esztendőnél nagyobb idő óta a tanitványok egész csoportja környezte, a kik az ő vezetése alatt hozták napvilágra a magyar história addig elzárt kincseit. Hogy a magyar história anyaga megbővült abban senkinek sincs annyi érdeme, mint Szilágyi Sándornak. Faradhatatlan munkásságát hirdeti a Magyar Történelmi Társulat, a Századok, a Történelmi Tár, a Magyar történelmi életrajzok, a Monumenták két osztályának számos becses kötete, husz vaskos kötete immár az Erdélyi országgyülési emlékeknek. Munkáinak sorozata, amelyeket ötven esztendő alatt irt, akkora, hogy lapokat kellene megtöltenünk puszta czim-lajstrommal. Utolsó munkája, melyet csak pár héttel ezelőtt végzett be, az Athenaeum millenáris nagy magyar historiája.

Futó vázlatban ilyen volt a Szilágyi Sándor hosszu, áldásos élete. Külsőségekben szerény viszonyok között folyt le. Csak a munkában vindikált magának elsőséget. Tanitott, lelkesitett, irt és gyönyörködött kimondhatatlanul abban, ha a magyar história irásnak derék munkásai támadtak.

A részvét.

Budapest, január 13. (Erk. 2 ó. 50 p.) Az elhunyt *Szilágyi* Sándor családjánál számosan kondeláltak. Bánffy Dezső miniszterelnök és *Wlassics* Gyula kultuszminiszter ma délelőtt fejezték ki részvétüket. Kondleáltak még *Jókai* Mór, *Szász* Károly, *Hegedüs* Sándor és *Nagy* Miklós.

A koporsót holnap helyezik ravatalra az egyetemi könyvtár oszlopcsarnokában. Az Akadémiára kitüzték a gyászlobogót.

A helyzet.

Budapest, januar 12. (Érkezett délután 1 óra 30 perczkor). A disszidensek egyik kiváló tagja budapesti tudósitónknak a következőket mondotta: Ma a politikai körök hangulata békés, de a kompromisszumra kevés kilátás nyilik elvi ellentét miatt, mely abból származott, hogy a függetlenségi párt addig semmiféle kompromisszumba nem megy bele, mig biztositékot nem kap, hogy 1903 ban a gazdasági önrendelkezési jogunk Ausztriával is olyan lesz, mint bármely más állammal szemben. Különben nem lett volna ok az eddigi nagy harczra, mely — állitólag — nem személyi, hanem függetlenségi elvek czéljából történt. Ez elvi ellentétre Bánffy miniszterelnök rámutatott Márkus főpolgármesterhez intézett tegnapi beszédében. A kormány gondoskodott a kompromissium hajótörése esetén más eszközökkel szanálni a politikai helyzetet. Beszélnek uj választásról, de ez nem bizonyos.

A béke felé.

Budapest, január 13. (Erk. d. u. 3 ó.) Bánffy Dezző b. miniszterelnök Tisza Kálmánnal és Fejérváry miniszterrel hosszasan konferált a miniszteri szobában. A szabadelvüek a békét óhajtják.

Bánffy miniszterelnök a királynál.

Bueapest, január 13. (Érk. d. u. 3. ó.) Bánffy miniszterelnök szombaton Bécsbe utazik. Vasárnap délután külön kihallgatáson fogadja a király.

A képviselőház ülése.

— Távirati értesités. —

Budapest, január 13. (Érk. d. u. 3 ó.) A képviselőházbau *Kubik* Béla a jegyzőkönyv módositására nézve azt inditványozta, hogy a képviselők neve helyett tétessék ki az a kerület, melyet képvisel. *Tóth* János *névszerint* szavazás helyett *névszerinti* szavazst javasol. Az inditványokra az ellenzék névszerinti szavazást kér Kubik inditványát száz szótöbbséggel mellőzték. A második szavazás folyik.

—

Budapest, január 13. (Érk. d. u. 3 ó. 10 perczkor.) A második inditványt is óriási többséggel elvetették, mire *Madarasz* korelnök a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesitette. Következett a mult ülésről elmaradt jegyzőkönyvi szavazás. Hentaller inditványára, mely az volt, hogy a Ház engedje Hentallert napirend előtt felszólalni. A szavazás folyik. A miniszterek és a szabadelvü párt tagjai nagy számmal vannak jelen.

A Dreyfus-ügy.

Budapest. január 13. (Érkezett d. u. 2 ó. 10 perczkor) A párisi Havas ügynökség jelenti, hogy a kamara ülés berekesztése után Dupuy miniszterelnök egy képviselőnek vita közben kijelentette, hogy a kormány megfogja inditani a vizsgálatot, a czélból, hogyan jutott *Cavaignac* exhadügyminiszter azon jelentés birtokába, melyet *Hergnel* százados, ki Picquartot a kihallgatásra kisérte a párisi katonai kormányhoz intézett.

NAPI HIREK.

A nőegylet közvacsorája.

Már csak egy nap választ el tőle. Ahogy az idő fogy, ugy nő a remény sok ifju szivben, de nő a mulatság sikere iránt a nőegylet választmányában is, mert oly óriási az érdeklődés a közvacsora iránt, a minő már évek óta nem mutatkozott. De hát hogyis ne! Annyi a vonzó ereje annak a mulatságnak, hogy hamarjában és előre elszámlálni sem lehet; csak, a ki látja és élvezi majd, az fog tudni beszámolni róla. Ott lesznek mindjárt a szeretetreméltó háziasszonyok és bájos felszolgáló kisasszonyok. Még pedig ám mennyien!

Ime a névsor:

A diszterem nagy buffetjénél háziasszonyok lesznek: Szabó Kálmánné, Kolbenhayer Kálmánné, Brunner Edéné, Béressy Sámuelné, ifj. Csanak Józsefné, Veszprémy Zoltánné, Meskó Antalné, Hutiray Béláné, Füleky Pálné, Tikos

Istvánné, Szathmáry Mihályné, dr. Balkányi Miklósné.

Kisasszonyok: Fráter Irma, Rickl Piroska, Hunyor Anna, Szabó Margit, Mészáros Irénke, Sáska Gizella, Mózer Olga, Jablonczay Gizi, Zádor Vilma, Ujfalussy Mariska, Hutiray Palika, Baróthy Gabi, Péchy Paula, Viski Katica, Bende Jolán, Mészáros Mártha, Nánássy Viola, Németh Ilona, Rajcs Ilona, Kubay Margit, Bosznay nővérek, Erber Margit, Miklóssy nővérek, Popovics Helén.

A czukrázdában háziasszonyok: Komlóssy Dezsőné, Szücs Kálmánné. Kisasszonyok: Fráter Erzsike, Kölcsey nővérek, Kölcsey Ilona, Butykay Ida, Vidovich Georgine, Bay Leona, Szathmáry nővérek.

A *theasátorban* háziasszonyok: Koncz Ákosné, Berger Jenőné, Bészler Károlyné, Varga Károlyné. Kisasszonyok: Zivuska nővérek, Varga Stefi, Kemény Klára, Szeőke Margit, Fehér Olga, Fábián Mariska.

A *borsátorban* háziasszonyok: Géressy Kálmánné, Sesztina Jenőné, dr. Tüdős Jánosné, Nagy Lászlóné. Kisasszonyok: Szikszay Margit, Szinay Böske.

A közvacsora étlapján ez olvasható: Hal, Libamájpástétom, Ludpástétom, Galantin, Pulyka, Kappan, Sonka, Nyelv, Gyulgerincz, vegyes felvágott és — friss malacztokány.

Azután többféle tészták, sütemények, borok és pezsgők. Mindezekhez zene s a mi a zenénél is szivviditóbb, annyi sok szép asszonynak és leánynak édes hangja s vidám csevegése. Meg a táncz virradtig. Nem is hiányzik onnan bizonyosan senki. A rendezőség már délután három órától elfogadja az ételnemüeket. Az elfoglalt urnők és kisasszonyok este fél hét órakor jelenjenek meg.

—

— **Szőllőszeti tanfolyam.** A debreceni gazdasági egyesület felhivja a szőlőmüvelés és borászat iránt érdeklődő gazdaközönséget és a szőlőmunkálatokkal foglalkozni szokott földmives-osztályt, hogy a Henrich József debreczeni kerületi szőlőszeti m. kir. felügyelő ur által folyó évi január hó 22, 23, 24, 25., 26., 27., 28. és 29-én mindenkor délután 5 órakor a gazdasági tanintézet tantermében tartandó belépti dij nélküli szőlőszeti és borászati előadásokra mennél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

Az előadandó tantárgyak sorozata:

I. Homoki uj szőllők telepitése.
II. A régi homoki szőlők felujitása vagy átalakitása.
III. A szőlők évi állandó munkálatai.
IV. A phylloxera elleni általános védekezési módozatok ismertetése.
V. A különféle szőlőbetegségek ismertetése és azok elleni védekezés módjai.
VI. Szüretelés.
VII. A borok kezeléséről.
VIII. A szőlőfás oltványok készitésének gyakorlati bemutatása.

Rácz Lajos,
ügyvezető titkár.

— **Ismeretlen halott.** A jászberényi rendőrkapitányság átiratot intézett az ország összes kapitányságaihoz egy ismeretlen halott kilétének megállapitása czéljából. A hullát f. hó 10-én találták a szt. ferenczrendiek konyhakertjében levő kutban, már már, oszlásnak indulva. Semmi féle irást vagy felvilágositó adatot nem találtak, s igy körözés utján igyekeznek kikutatni, hogy ki lehetett a szerencsétlen ember. Középtermetü, 26—30 éves, ritkás szőke bajusszal, borotvált állal, egyszerü ruhába öltözve. Ha valaki felvilágositással szolgálhat a szerencsétlen ember kiléte felől, forduljon a rendőrkapitánysághoz.

— **Kérelem.** A jótékony nőegylet elnöksége ezuton is felkéri a holnapi estély *háziasszonyait*, hogy holnap, szombaton délelőtt 11 órakor a „Bika“ disztermébe szíveskedjenek felmenni.

— **A pálinka-főzők figyelmébe.** A rendőrfőkapitányság értesiti a városban és ,területén lakó pálinka-főzde tulajdonosok hogy az 1898. évi XVI. t.-cz. értelmében az általok kifőzött pálinka mennyiség alkohol tartalma után nemcsak a termelési, hanem a szesz-forgalmt adót és kötelesek megfizetni: hogy minden további ellenőrzéslől mentek legyenek, legczélszerübb akkor a midőn a kir. adóhivatalnál a főzéshez szükséges adó bárczát megváltják, ugyanazon alkalommal a napi termelő-képesség alkohol foka után járó szesz-forgalmi adót is befizetik: mert be nem fizetés esetén minden egyes főzés befejezése után 12 óra leforgása alatt, a termelt pálinka-mennyiség alkohol tartalmát 2 példányban kiállitandó bejelentésen a kir. pénzügyüri szakasznál kötelesek lesznek bejelenteni. A szeszforgalmi adónak a bejelentés alkalmával történt lefizetése esetén pedig köteles a pálinkafőzde tulajdonos, a szeszforgalmi adó-bárczát a kir. pénzügyőri szakasznál előmutatni illetve útalni.

— **Elfogott gyilkos.** Tegnapi számunkban megemlékeztünk róla, hogy a h.-böszörményi titokzatos gyilkosság ügyében a csendőrség a legszélesebb körü intézkedéseket tette, hogy a gyilkos kézrekerüljön s mint értesülünk az eredmény nem is maradt el. A gyilkosság elkövetésének gyanuja *Demeter* Istvánra, a meggyilkolt özvegy asszony testvérének fiára irányul, aki öccsével együtt lett volna *Molnárné* örököse. A megejtett nyomozás alkalmával *Demeter* István lakásán egy véres *nadrágot* találtak, melyen a vérnyomot orvosilag is megállapitották. Megerősiti a gyanut még azon körülmény is hogy *Demeter* a szerencsétlen asszonyt **nyolcz temetkezési egyletbe** is beiratta. Demetert, ki a bünjelek daczára is tagadja tettét, elfogták. Minden körülmény arra vall, hogy ő a gyilkos, aki azért akarta elpusztitani nagy nénjét, hogy minél hamarább birtokába vehesse az örökséget és zsebre vághassa a temetkezési járulékokat.

x Katonazene a „Magyar Király“-hoz cz. kávéházban, holnap szombaton este a 39-ik gyalogezred zenekara hangversenyt tart a következő müsorral: 1. Magyar nóták induló. 2 Nyitány „Semeramis“ operához Rosinitól. 3. „El Turia“ keringő Granadotól. 4. Ábránd „Tannhäuser“ operából Wágnertől. 5. „Visszaemlékezések“ Czigánybáró operette Strausstól 6. „Az én álmom“ keringő Waldteufeltól. 7. „Vig embereknek“ Egyveleg Komzáktól. 8. „Legények öröme“ polka fr. Králtól. 9. Magyar ábránd Bachotól. 10. A tölgyfa Dal Loebentől. 11. „Excelsur“ Polka mag. Strausstól. 12. Istenben bizva Induló (uj) Krausetól. Ezen hangversenyre a zenekedvelő közönséget meghivja s minél számosabb látogatást kér

tisztelettel *Erőss Jakab*, kávés.

SZINHÁZ.

A baba.

(Látványos operett négy szakaszbau. Irtá: Ordonneaux Maxime. Forditotta Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette Audran Edmond. Szinre került a debreczeni szinházban 1899. január 12-én.)

Négy szakaszra van nyujtva az a kedves ötletü, de nem gazdag tartalmu mese és az embernek kedve volna haragudni a szerzőre, aki tudott csinálni egy poétikus negyedik felvonást, de előbb két nehézkes felvonást tálal elé. Az élénkség és a lendület csak nehezen költözik be a darabba és a két első felvonás mind megannyi turrugatummal dolgozik. A elmességet és a cselekmény fordulatosságát látványosságok és automata produkczió helyettesitik. A látványosságok megvesztegetik ugyan a szemet, az automaták nincsenek hatás nélkül az érdeklődésre. A harmadik felvonás már gazdagabb a mozgalmasságban, az utolsó felvonás pedig egyenesen *mestermunka* az operettirodalomban.

A tárgyban rejlő poézis itt nyilatkozik meg. A mámoros noviczius és a szemérmesen bátor baba menyasszony szerelmének ébredése bájos a gyöngédségben és a finom komikumban. A nézőt, a ki idáig kitartott, bőségesen kárpótolja az első jelenetek simaságáért

Hogy pedig a kitartásban csorba ne essék, arról gondoskodik Audran, a ki az operette zenéjét irta. Finom, elegáns melódiák gazdagon váltakoznak hatásos karokkal, pompás finálékkal. Pompás, kecsesel és grácziával teljes, melodiákban bövelkedő zene ez. Audrannak ez az operetteje ujra bővelkedik a bájos karakterizált számokban, ötletes és tetszetős szinte mindegyik. A mese el van nyujtva, de szivesen megbocsátja az ember, hogy Audrannak annál több alkalma nyilt a bájos zene elhelyezésére.

A zeneszerző mellett a szinház is sokat tett a szöveg megkorigálására. A kiállitás, melyben a Babát bemutatták, fényes volt és a látványosság nem maradt csak az utasitásokban, hanem ott volt a szinpadon. A bábukereskedés gazdagon fel volt szerelve, a felvonás végén a tánczoló babák zajos tapsra ragadták a közönséget és igen szép volt a harmadik felvonás tánczterme, valamint az utolsó kolostori diszlet is.

Mindezekhez hozzájárult még az előadás, mely nagyon jól volt és a rendezés, mely becsületére válik a szinháznak. A czimszerepet *Kapossy* Józsa adta, a ki ujból pompás alakitással gyarapitotta jó szerepeit. Bájos volt, mikor a szerelmes fiatal leányt adta, elragadó a csintalanságban és a szerelmes zavarban és gazdag képességéről ujabb bizonyságot tett a baba szegletes mozdulatainak az imitálásában.

Némely jelenetben legalább a játéka sokkal inkább volt babaszerü, mint izlése. Majdnem minden énekszámát megujráztattak, de legnagyobb sikert a kuplé előadásánál érte el. Tisztelői szép virágajándékkal lepték meg. Az egyik virágkosár fölött kis baba hintázott. Osztozott vele a sikerben *Kállay* Lujza, a ki a novicziust játszotta. Elegáns és müvészi volt minden mozdulata, finom és izléses egész játéka. Kettőjük mellett leghálásabb szerepe volt *Fenyéry* Mórnak. Hilárius mestert játszotta pompás komikummal és mulatságos ötletességgel. *Locsarekné* mint Hilárius felesége keltett derültséget. *Szíklay* Maximin atya szerepében érdemel elismerést. Még dicséretet érdemelnek *Szentes* és *Bartha* kik kis szerepükben kitünők voltak. Nagy tetszést aratott a két *Halmai* nővér a III ik felvonásban lejtett tánczbetétért, megkellett ismételniök.

Az előadás sikerének koronája *Znojemszky* karmestert illeti; az ő fáradtságának és buzgalmának köszönhető első sorban a darab sikere.

Nagy ambiczióval és fáradságot nem kimélve, tanitotta ugy a kórust, mint a zenekart. Meglátszott az előadás perfektségén a gond, a gyakorlat, a mely különben összehatott a többi tényezővel és nagy sikerre segitette a darabot.

—

* **Szinházak a párisi világkiállitáson.** A B. N. a Vigszinház dramaturgjával beszélgetést folytatott, melyben a többek között ez foglaltatik: „Vidéki városainknak, mint Kassa, Kecskemét, Szeged, Pécs, Arad, Pozsony, Debreczen, Temesvár, mind olyan szinházaik vannak, a melyeket büszkélkedve lehetne bemutatni a párisi világkiállitáson.“ Ezt avval indokolja meg a dramaturg, Szécsi Ferencz dr., mert a magyar szinházak ugyis a franczia'któl veszik müsordarabjaikat. — Hát bizony evvel eldicsekedni nem válik valami nagy becsületére a magyaroknak s inkább szivesen lemondunk a világkiállitáson való szereplésről.

* **Géczy uj darabja.** A kolozsvári szinház igazgatósága előadásra elfogadta *Géczy* Istvánnak *„A Sárdy-ház“* czimü három felvonásos szinmüvét. Az ujdonság, minden más magyar szinpadot megelőzve, elöször Kolozsvártt kerül szinre.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Január 14. Nőegyleti közvacsora „Bika“ disztermében.

Január 18. Gazdász-bál „Bika“ disztermében.

Január 21. Függetlenségi-kör bálja „Bika“ disztermében.

Január 28. Jogász-tánczestély „Margit“-fürdő disztermében.

Január 28. Polgári-kör bálja „Bika“ disztermében.

Január 29. Az Iparos-kör tánczvigalma az Arany-Bikában.

Február 14. Jogász- és tisztviselő-kör jelmez-estélye a „Bika“ disztermében.

Február 1. A Fillér-egylet tea-estélye a „Bika“ disztermében.

Február 4. A máv. altisztek tánczvigalma az uj mühelytelep csarnokában.

—

* **Vasutasok mulatsága.** A magyar államvasutak debreczeni altisztjeinek intelligens testülete folyó évi *február 4-én* fényes tánczestélyt rendez az uj mühely telep óriási méretekkel biró s izlésesen feldiszitett nagy csarnokában. A mulatságra a meghivók most küldetnek szét. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy ezen tánczestély is oly sikerült legyen, a minők a kedélyességükről hires vasuti mulatságok egyáltalán lenni szoktak. A rendezőség *Dobieczki* Sándor üzletvezető védnöksége, *Podolsky* Béla és *Boczán* Elemér diszelnöksége alatt 86 tagból alakult meg s előrelátható, hogy ezen tánczestély a terem óriási voltánál fogva a leglátogatottabbak egyike leend. A kik elnézés folytán meghivót nem kaptak, de arra igényt tartanak, kéretnek eziránti óhajukkal a rendezőséghez (Tiszaház II. emelet 17. ajtó :) fordulni. Belépti dij: személyjegy 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. Jegyek csak a meghivó előmutatása mellett válthatók.

A debreczeni jogász- és tisztviselőkör. A debreczeni jogász és tisztviselőkör a saját könyvtára javára február 14 én, kedden az Arany Bika disztermében zártkörü jelmezes tánczestélyt rendez. A rendező bizottság élén *Dobiecki* Sándor, *Igyártó* Sándor, *Boczán* Elemér, *Dóczy* Emil, *Balogh* József, *Harmath* Gergely, *Bárdos* Géza és *Szücs* Géza dr. állanak. Belépti dij: személyjegy 4 korona, családjegy 8 korona, páholy jegy 20 korona. Páholyba lépőknek nem kell külön személyjegyet váltani. Jegyek csupán a meghivó előmutatása mellett válthatók: Zádor Lajos, Szent-Királyi Tivadar, Weisz Sándor, Schwartz Benő és Békés Lajos urak üzletében, valamint este a pénztárnál.

Epistolák.

Horatius — Pisónéhoz.

Irta: **Falk Richárd.**

. . . Lássa asszonyom, most ujból kezdem. Engem nem lehet megfékezni, nincs arra eszköz, amely megakadályozza azt, hogy a gunyos szerelem, a szarkasztikus epithetonokkal vegyes „világelbirálás“ — a mint ön a multkori homályos délutánon, az én fecsegéseimet nevezte — ki ne törjön belőlem akár kötött, akár kötetlen alakban. Persze erre ön ismét, a már ismert szellemességgel megjegyzi, hogy a bolond is akár kötetlen, akár kötött, csak bolond marad. Hogy pedig ez az irányt nem tévesztett czélzás az én becses fejemhez vágódik, azt mindenki tudja.

Ám legyen; bolond vagyok, mert szeretem önt. (Egy „t“-vel és nem kettővel.) Hagyjuk a szerelmet a multnak. Tegnap szerettem önt, ma? Ma imádom! Holnap bálványozni fogom önt; holnapután már kötetlen bolondja leszek, azután őrjöngeni fogok önért és hogy mi lesz ezután, annak ön a megmondhatója, aki a kegyed állitása szerint jobban ismer engem, mint én önmagamat.

Horatius leveleket, epistolákat irt a Pisó fiukhoz a költészetről, hogy valahogy eszökbe ne jusson költeményeket irni. Én pedig Horatius „en prose“ epistolákat irok önhöz, hogy szeressen, kedves Pisóné asszonyom.

Hej Pisóné, amikor még Emagát velinenek hivták! — kiáltom fel Petőfi után szabadon idomitva. (Az az Eveline név valaha még Lina volt. De mivel az ön kedves papája bankár lett, a lipótvárosi etikett szerint önből Eveline lőn.)

Amikor még ön Linácska volt — akkor bizony még libácska volt. Mert hetenkint röpitettem ön felé az ábrándos költeményeket, amiket bár elolvasott, de nem tulajdonitotta a magáéinak.

Meguntam a távoli sóhajokat és megtettem azt a „stiklit“, hogy a mikor ön a Mademoiselle kiséretében a Nádor-utczán át a zenedébe ment: ön után sompolyogtam és egy kirakat előtt kis kacsóiba játszottam a levélkémet. Ön elfogadta, de annyira siettek, hogy nem ért reá, a bakfisok hagyományos pirulása szerint elvörösödni, hanem arra gondolt: én Istenkém milyen jó is volna már a zenedében lenni, megtudni azt, mit ir az a nagy haju gyerek.

Igy lett magából kisasszony!

(Persze ön ismét türelmetlenkedik. Hiszen ön már ismeri ezeket a dolgokat. De engedje meg: mielőtt analizálni kezdek, hadd meséljem el röviden az ön metamorfozisát, miként lett a libácskából — asszony.

— Hát ön? — kérdezi most; ugyebár?

— Én? Hát volt nekem metamorfozisom?

— Nem vagyok-e még mindig a régi?

Egyébb változásom nem volt: mint mikor a hajam hol rövidebb, hol hosszabb volt: a miről pedig én, higyje meg, édes keveset tehetek. Ha kifogása van ellene, szidja össze — a borbélyomat!)

Ön válaszolt és megesküdött a Mademoiselle becsületére — amennyiben a kiskoru leányoknak *még* nincs; az erkölcsileg nagykoru asszonyoknak *már* nincs becsületük — hogy szeret és a feleségem lesz.

Könnyü volt önnek megesküdnie a szegény, ártatlan és mit sem sejtő Mademoisellre? Látszik nem az öné forgott koczkán. Éppen ugy tartotta meg esküjét, mintha én azt állitottam volna, hogy szerelmem tisztaságáért kész vagyok tüzbe tenni — a legjobb barátom kezét, nem pedig a magamét.

Csodálatos, hogy önök oh! kis Faubourg-St-Leopoldiak, ha szeretnek mindjárt a házasságra gondolnak. Miért? Hát szerelem nincsen-e a házasságon kivül?

(Erre ön azt mondja: „Szemtelen! Más a szerelem a házasság keretén belől és más e kereten kivül“. A mire én azt felelem: nem szeretem a keretes képeket!)

De jól van, én belenyugodtam mindenbe. Ha Dulcinea ugy kivánja: Don Quijotte ur leteszi hátralevő szigorlatait és elveszi önt feleségül.

A svábhegyen nyaraltak önök — én?

Csakhogy a kegyed közelében lakhassam a villák csőszénél vettem lakást, havi tizenöt forintért. Megismerkedtem a kegyed papájával, aki már első napokban veszedelmes összehasonlitásokat koczkáztatott meg. Ugyanis elég merész volt a salgó-tarjáni papirokat, az én költői müvemmel telerótt papirosokkal egybe vetni. No a differenciákat nem szerettem volna kifizetni, de ugy látszik kedves papája sem, akár apanázs, akár hozomány alakjában.

Igy lett önből eladó leány!

Ön sirt — én átkozódtam és megirtam egy nehány tragédiát.

Ön azt mondta a kedves papának, hogy csak az enyém lesz, inkább meghal semmint a más felesége legyen.

A mire pedig a kedves papa azt mondta nekem, hogy veszedelmes leánycsábitó vagyok és utazzam Párisba tapasztalatokat szerezni.

Én elutaztam ugyan Párisba, de a tapasztalatok zömét a hazai földön szereztem meg.

Amikor visszatértem — Ó! Evelinek legevelinebbike! — kegyed Baumschmiedt ur, illetve Pisó ur felesége volt. Hogy mit éreztem én akkor és hány költeményben ajánlottam a szerelmetes fiatal embereknek, hogy ne higyjenek a csalfa leánynak, birjon az emlitett nőnemü kigyó akár kökénykék, akár holló fekete szemekkel, bár legyen haja szőke avagy fekete — azt ugy hiszem, felesleges elmondanom.

Denique igy lett önből asszony, csalfa asszony, hitehagyott kedves, elfordult muzsa, a Lipótváros gyöngye, esküszegő szfinx egy személyben.

Még a dologban az volt az egyedüli vigasztaló, hogy Pisó ur, becses férje, jó barátom, különben igazán vigasztalhatatlan lennék, ha egy teljesen ismeretlen, derék uri embert kellene nekünk megcsalni!

(Ön itt leteszi e levelet és ujjai görcsösen huzódnak össze s ismét kinyilnak. Brr! Ha most az ön közelében volnék, megfojtana — de nem a karmaival, hanem a csókjaival.

„Elbizakodott, önhitt fráter!“ — mondja ön. Oh de én tudom, a mit tudok). Igen megfogjuk őt csalni, akármilyen „tisztességes asszony“-i pályát választott ön ki magának. Akármiképpen is adta tudtomra legutóbbi találkozásunk alkalmával, egy imitált köny és egy rosszul eljátszott sóhajokkal elegyes jelenet után: hogy köztünk vége mindennek.

Hát nem tudja ön, hogy a házassági kötelék az asszonyt és imádóját közelebbre hozza? Nem tudja-e ön, hogy minden palotának két bejárata van? Azt hiszem, elég udvarias vagyok akkor, midőn a fő- és diszkaput kedves férjének átengedem s én megelégszem a titkos bejáróval.

Nem tudja-e ön, hogy a tisztességes asszony hévmérője nem a becsületes életmód, hanem a világ.

A mig a világ nem nem tud semmit, addig az asszony tisztességes.

Most pedig kérem, képzelje el magának, valaki azt mondja a világnak, hogy én az ön kedvese vagyok. Ugyan ki hiszi ezt el? Senki, soha!

Én pedig türelemmel várom az időt, mikor minden ugy lesz, ahogy lennie kell. Nem telik bele nehány hónap s ön belép a boldogtalankodó asszonyok klubjába — ekkor már elkezdődik az én szereplésem.

Láthatja milyen nyilt kártyával játszom; nyiltabb a mi játszmánk, mint kedves férjének nyilt ferblije, aki tegnapelőtt is sokat vesztett. De nem baj, mennél többet veszit ő, annál többet nyerek én.

Kedves Pisóné asszonyom ismeri tehát tehát intenczióimat. Várom a levelét.

Horatius, a paraszt ledönti a királyt s a királynő felé igy kiált: „Matt vagy királynő, add meg magad!“

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Forditotta: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 64.

— Igen, uram, vannak kiadó szobáink, 1, 1½ és 2 schilling napi árért. Jobb és drágrább szobáink is vannak.

— Adjon neki egy kényelmes szobát, fél quineért hetenként, — mondá Archie, — mialatt ez összeget az asztalra tette. De legyen gondja arról, hogy nyugodtan itt lehessen.

— Megbizhat bennem uram. Házunk tisztességes.

— Adjon neki hő reggelit s pihenjen, a mig akar, később vagy személyesen jövök vissza, vagy egy barátom küldöm ide.

— Jól van, uram.

— Archie visszatért védenczéhez.

— Egy szobát béreltem ki az ön számára. Azt hittem ez lesz a legjobb egyelőre. Itt van pénz is. Vegyen magának pár meleg ruhadarabot s a mire még szüksége van Délután viszont láthat, vagy értesiteni fogom.

— Hogy fogom ezt önnek megköszönhetni?

— Ej, ne szóljon ön arról, elég gazdag vagyok ahoz, hogy pár forintot áldozzak valaki részére, a ki azt megfogja bizonynyal érdemelni.

— Ön első ember hosszu idő óta, a ki jóságosan és résztvevően szól hozzám. Az egész világon nincs egy barátom s azt hiszem férjem is fog örvendeni, ha halálom hirét meghallja.

— Férje? Hogyan?

— Igen, — folytatá az elhagyatott fájdalmas mosolylyal. — Mr. Seatonnal egybekeltem, márha még egy ideig mint tanitónő megmaradtam állásomban. Megigértem neki, hogy senkinek sem szólok felől, de megszegem szavamat, bár nagyon megtarthattam volna, mert senki se hitte szavamat s engem tova küldtek.

— Ön még fiatal, nemde?

— 23 éves. Férjem két évvel ifjabb nálam.

— S mennyi ideje hagyta el?

— Egy éve.

— Istenem, — gondolta Archie — akkor ő még csak most 19 s a vőlegény csak 17 éves volt akkor.

— Szemrehányásokkal illettek, — folytatá a szerencsétlen; vádoltak, hogy elcsábitottam s mindenfélekép rágalmaztak. Hallottam, hogy egy nő, — Mrs. Digby nevü, azt mondta, veszedelmes teremtés vagyok, a kitől tartózkodnia kell minden tisztességes családnak.

— Mrs. Digby? ismétlé Archie. Egy őrnagy özvegye?

— Igen az.

— Akkor kétszeresen van joga rokonszenvezésemet érezni, Mrs. Seaton, majd később beszélünk ez ügyről. Most csak még egyet kérdezek: Mit keresett oly gyakran St. Jamestreerben a kávéházaknál.

— Szem előtt akartam tartani. — Majdnem mindennap felkereste ezen kávéházak egyikét egy öreg ur társaságában, a ki őrnagy volt, s kinek nevét elfelejtettem.

— Talán Gunternek hivták.

— Azt hiszem igen.

— Milyen különös, hogy ön ezt is ösmeri.

— Es hogy nézett ki az ön férje?

— Karcsu volt és igen szép világos szőke.

— Hogy hivták?

— Sindey Seaton.

— Ki kell puhatolnunk, — mondá Archie. Rendeltem részére reggelit, mert tudom szüksége van reá. Ne tarsa magát vissza semmi jótól, különösen pedig a jó bortól, mely önnek visszafogja adni erejöt.

— Azt hiszem, Mr. Seaton talán egyszer el fog látogatni Clubjába, mondá Alice. Mióta munkanélkül vagyok ez volt egyedüli reményem, melyhez ragaszkodom.

Archie még néhány bátoritó szót mondott, szivélyesen megszoritotta a szegény szerencsétlen nő kezét, s azután Brookstreet felé vette utját.

Alicse szobájába ment, hol már lángolt a tüz s bár mily éhes volt is mégis előbb imát rebegett az Egek Urához jóltevőjeért.

— Jó, hogy nem vagyok olyan köznapias ember, — mondá Archie magában. miközben a reggeli ködben tova haladt.

Ha az volnék, adtam volna a szegény nőnek pár schillinget s nehány jó tanácsot. Sydney Seaton! Alice igazat mondott, mert az ön története nagyon megegyez azzal, melyet a rendőr részletesen elmondott. Először egyáltalában nem tudtam mit gondoljak felőle. Nem tudtam megérteni, hogy mi keresni valója van a klubqan egy gyermeknek. Temészetesen vendégnek tekintetik, mert ilyen ifju korral tagja az egyletnek nem lehet.

Hat óra tájban érkezett ő azon házhoz. melyben barátja, Pulteney lakott.

— Elmondom neki kalandomat s tanácsot kérek tőle, — mondá magában. Szokása szerint nagyszerü reggelivel fog megkinálni, és ott pár órára kipihenem magam, mielőtt Miriám felkereséséhez látnék.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. január hó 13-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	—	120.—	120.50
„ vasuti beruházási köt. 4½%		120.—	120.50
„ koronajáradék 4%	—	— 97 90	98 40
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjáradék 4%	—	120.30	120 80
Egységes államkötvény 4²/₁₀%		101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	390.75	391.25
Osztrák hitelbank részvény	—	359.80	360.—
Magyar ipar- és keresk. bank. r.		101.50	102 —

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.		122.50	123.50
„ „ 3%-os „		103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		120.25	121.25
Magyar vörös keresztsorsjegy		11.25	11.75
Osztrák „ „	—	20.—	20.50
Olasz „ „	—	11.60	12.—
Bazilika sorsjegy	— — —	6.70	7.—
Jó-sziv „	— — —	3 60	4.—

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.68	5.77
20 márkás arany	— — —	11.79	11.83
20 frankos arany	— — —	9.55	9.58
1 Sovereigns	— — —	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. január 12-én.

A malmok ma több buzát vettek és 22000 mm. forgalom mellett magyar buzáért 5 krral, idegen származékokért 7 és fél krral többet fizettek, mint tegnap. Jellemző azonban, hogy a malmok mindegyike csak annyi és ezon minőségü buzát vette, melyre pillanatnyira keverés czéljából szüksége volt. Sajnos, hogy ezután itélve az élénkülés aligha tartós lesz.

Rozs változatlan.

Zab szilárdabb irányzatot követteu.

Tengeri szilárd, árak tartottak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 300 mm. 79· k. 10·45 forinton, 200 mm. 79·5 k. 10·45 forinton, 100 mm. 79· k. 10·45 forinton, 100 mm. 78 k. 10.35 frton, 100 mm. 77 k. 10·35 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A javult készáru üzlet buzában véleményvásárlasokra buzditotta a spekulácziót és az árak lassanként 5—6 krral emelkedtek. De e mellett az üzlet nem viselte a valódi élénkség jellegét.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapitotta meg:

Buza márcziusra	9.45 – 9 46
„ áprilisra	9.32 — 9.33
Rozs márcziusra	8.06 – 8 08
Tengeri 1899. májusra	4.88 — 4 89
Zab 1899. márcziusra	5.77 — 5.79
Repcze augusztusra	12.15 — 12.25

Délután 4½ órakor zárlat:

Buza márcziusra	9·44 – 9 46
„ áprilisra	9 32 — 9.33
Rozs márcziusra	8.06 – 8.07
Zab márcziusra	5.77 — 5 78
Tengeri májusra	4.89 – 4 90
Repcze szeptemberre	12.15 — 12.25

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 104. **Bérlet 86-ik szám „B“**

Ma, pénteken, 1899. január hó 14-én,

másodszor:

A BABA.

Nagy operette 4 felvonásban. Szövegét irta: Ordonneaux M. Forditotta: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette: Audran Edmond.

SZEMÉLYEK:

I-ső felvonás: **„A noviczius.“**

Maximin atya, kolostor-r.-főnök		Sziklai Miklós
Balthazár	— — — —	Püspöki Imre
Basiligne	szerzetesek —	Nagy József
Agnelot	— — —	Makrai Dénes
Renoit, szerzetes	— — —	Markovits H.
Lancelot, szerzetes növendék		F. Kállai Lujza

II-ik felvonás: **„A babaház.“**

Lancelot — — — — —	F. Kállai Lujza
Hilarius mester, automata készitő	Fenyéri Mór
Hilariusné asszony — — —	Locsarekné G.
Alézia, a leánya — — —	Kaposi Józsa
Jossé, Hilárius segédje — —	Rubos Árpád
Güdüline, komorna — — —	Csügényi V.

III-ik felvonás: **„A baba házassága“.**

De la Chanterelle gróf — —	Szentes János
Loremois, gróf — — — —	Bartha István
Lancelot — — — — —	F. Kallai Lujza
Hilárius mester — — —	Fenyéri Mór
Hiláriusné — — — — —	Locsarekné G.
Alézia, a leányuk — — —	Kaposi Józsa
Nantine, jegyző — — —	Csáki Ferencz

IV-ik felvonás: **„A baba a kolostorban“.**

Maximin atya, r.-főnök	— —	Sziklai Miklós
Balthazár	— — — —	Püspöki Imre
Basiligne	szerzetesek —	Nagy József
Agnelot	— —	Makrai Dénes
Benoit	— — — —	Markovits H
De la Chanterelle, gróf	— —	Szentes János
Loremois, gróf	— — — —	Bartha István
Lancelot — — — — —		F. Kállai Lujza
Alézia, neje — — — —		Kaposi Józsa
Hilárius, mester — — —		Fenyéri Mór
Hiláriusné — — — — —		Locsarekné G.

Holnap, szombaton, január 14-én:

Ugyanaz.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:
(szerkesztő: **Kéry Gyula**)
Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.
Telefon: 59—14.

Debreczen szab. kir. város tanácsától.

84. sz.
1899.

Tenyészbikák eladása.

A Debreczen szab. kir. város gazdasági törzsgulyájából kiselejtezett és számfeletti bikák eladatása a városi Tanács által elrendeltetvén, erről a venni kivánók azzal értesittetnek, hogy a tenyészbikák eladása az országos baromvásár alkalmával **f. 1899. év januar hó 16. napján** az országos baromvásártéren **délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni.

Debreczen, 1899. január hó 5.

42—2—2 **A városi Tanács.**

Meghivás.

A „Hajdumegyei takarékpénztár"

1899. január 22-én délelőtt 10 órakor, Hajdu-Szoboszlón, saját helyiségében

rendes közgyülést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Az 1898. évi zárszámadás, mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés, a nyereség felosztására vonatkozó javaslattal és a felmentvény megadása.

2. Jelentés a városház és Batthyány-utczabeli ingatlanok megvételéről és a tervezett házépitésről.

3. A felügyelő-bizottságban haláleset folytán megüresedett két tagsági hely betöltése

4. Az elősorolt tárgyakkal összefüggésben levő, a közgyülés előtt legalább három nappal az igazgatósághoz beadott inditványok.

A mérleg és az összes számadások, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével folyó hó 8-tól kezdve az intézet helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az alapszabályok értelmében a közgyülésen csak azon részvényesek gyakorolhatják az őket megillető jogokat, a kik részvényeiket a-le nem járt szelvényekkel a közgyülés előtt három nappal az intézet vagy a fióktelepek pénztáránál letéteményezik.

Kelt H.-Szoboszlón, 1899. január 1-én.

19—3—3 **Az igazgatóság.**

Civis Naptár

megjelent. Ez a kalendárium rendkivül érdekes tartalommal, számos szép képpel bir. A czimtár az idén ismét terjedelmesebb.

Kapható a Csokonai-nyomda és kiadó-részvénytársaságnál, minden könyvkereskedésben és tőzsdében példányonként

36, bekötve 46 krajczárért

Népszerü naptárunkat, mely immár közszükségletet képez, feleslegesnek tartjuk hangzatos frázisokkal agyondicsérni. Tény az, hogy a naptárt évről-évre bővitjük s hogy mindenképen városunk és a vidék érdekeit szolgáljuk vele.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1899